

Інформаційно-методичні рекомендації щодо проведення XXXVII обласної краєзнавчої конференції учнівської молоді «Краєзнавчі нариси Запорізької землі»

Обласна краєзнавча конференція учнівської молоді «Краєзнавчі нариси Запорізької землі» (далі – Конференція) заснована і проводиться комунальним закладом «Запорізький обласний центр туризму і краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді» Запорізької обласної ради (далі – КЗ «Центр туризму» ЗОР) і є складовою частиною системи краєзнавчої роботи з учнівською молоддю в області.

1. Мета: залучення учнівської молоді до активної дослідницької діяльності з вивчення та збереження природної та історико-культурної спадщини рідного краю.

2. Основні завдання:

- формування в учнівської молоді патріотизму, любові до своєї Батьківщини;
- вивчення природи, історії та культури Запорізької області, рідного краю;
- широке залучення учнівської молоді до краєзнавчої роботи;
- розширення і поглиблення знань вихованців про природу та культуру Запорізького краю;
- підвищення загальноосвітнього рівня учнівської молоді, освоєння ними нових форм обробки і подання інформації;
- виявлення обдарованої молоді та створення умов для її розвитку;
- методична та практична допомога педагогам у галузі краєзнавчої роботи з учнівською молоддю.

3. Час, місце і терміни проведення

3.1. Для участі у Конференції необхідно відправити за адресою оргкомітету попередню анкету-заявку (додаток 1) та тексти статей *у електронному вигляді*, оформлені відповідно до п.8 Умов.

3.2. Конференція безпосередньо проводиться **22-23 листопада 2017 р.** у на турбазі «Дніпрянка» КЗ «Центр туризму» ЗОР за адресою: вул. Невського, 85-А (Павло-Кічкас). Реєстрація учасників з 9.00 до 10.00 у фойє т/б «Дніпрянка» КЗ «Центр туризму» ЗОР; початок роботи Конференції о 10.00.

3.3. Проживання в разі потреби на дитячій туристській базі «Дніпрянка» (тел. (0612) 35-18-12). Обід за кошти делегацій.

4. Керівництво

4.1. Загальне керівництво заходом здійснює Департамент освіти і науки Запорізької обласної державної адміністрації.

4.2. Безпосереднє керівництво з організації, підготовки і проведення Кон-

ференції покладається на КЗ «Центр туризму» ЗОР.

Голова журі: Петроченко Віктор Іванович, завідувач краєзнавчого відділу КЗ «Центр туризму» ЗОР.

Конт. тел. (061) 224-24-71, тел./факс (061) 224-02-71.

E-mail: kray_zostkum@ukr.net

69091, м.Запоріжжя, вул. Немировича-Данченка, 46-А.

Додаткова інформація на сайті: www.zostkum.usoz.ua, розділ «Краєзнавчий відділ».

4.3. Безпосередня відповідальність за участь у Конференції покладається на районні (міські) відділи освіти.

5. Фінансування

5.1. Витрати на учасників Конкурсу (проїзд, проживання, харчування, добо́ві, поштові та інші витрати) здійснюється за рахунок учасників, місцевих органів освіти, навчально-виховних закладів і залучених коштів згідно чинного законодавства.

5.2. Витрати на підготовку і проведення Конференції за рахунок КЗ «Центр туризму» ЗОР.

6. Учасники

Учні загальноосвітніх та професійно-технічних закладів, вихованці позашкільних закладів, студенти вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації.

7. Умови участі у Конференції

7.1. Журі відбіркового (заочного) етапу оцінює науково-дослідницькі статті, які повинні відповідати п.8 даних Умов. За результатами попереднього оцінювання статей юні дослідники запрошуються до безпосередньої участі у Конференції.

На Конференцію можуть бути представлені статті, виконані авторськими колективами (не більше чотирьох авторів разом з керівником).

7.2. Конференція проводиться за наступними напрямками (секціями):

- 1) географічне та геологічне краєзнавство;
- 2) екологічне краєзнавство;
- 3) історичне краєзнавство, у т. ч. з питань Революції Гідності (на основі спогадів учасників);
- 4) етнографічне краєзнавство;

7.3. За результатами попереднього оцінювання статей юні дослідники запрошуються (за 2 тижні) до безпосередньої участі у фінальному етапі Конференції 22-23.11.2017 р.

7.4. Статті оцінюються за наступними критеріями

Критерії оцінювання статей

№ з/р	Критерії	Зміст критеріїв	Кількість балів
-------	----------	-----------------	-----------------

1.	Аргументованість вибору теми, її актуальність і науковість	Визначення актуальності, новизни вибраної теми, узгодження її з актуальними проблемами сучасного стану науки і життя. Вміння використовувати наукові методи, опанування значного кола наукової літератури та інших джерел	5
2.	Складність досліджень	Науковий рівень проведених досліджень	10
3.	Повнота розкриття теми	Послідовність та доказовість розкриття теми, логічність, урахування всіх сторін проблеми	15
4.	Аргументованість висновків	Зроблені висновки дають відповіді на поставлені завдання на основі дослідницьких заходів	5
5.	Грамотність викладу та культура оформлення	Вичитка тексту (орфографія, синтаксис), оформлення відповідно вимог, список літератури	5
	ВСЬОГО		40

Якщо робота побудована на краєзнавчому матеріалі, зібраному у іншій області, ніж мешкає доповідач (крім матеріалів з Запорізької області), вона оцінюється з коефіцієнтом 0,8.

7.5. Учасники Конференції виступають з доповідями за темою науково-дослідницьких статей тривалістю до 6 хв. з використанням медіа-презентацій або іншої наочності. Учасники повинні вільно розкрити тему дослідження у розповіді, а не прочитати доповідь. Після розповіді всі учасники та члени журі можуть задавати доповідачу запитання за темою доповіді (обговорення доповіді до 4 хв.)

Критерії оцінювання доповідей

№ з/р	Критерії	Кількість балів
1.	Наявність паперового варіанту статті (надається журі секції перед виступом)	5
2.	Складність, науковість	10
3.	Повнота розкриття теми, <u>аргументоване доведення проблеми з урахуванням власного вкладу дослідника</u>	20
4.	Чіткість, логічність, лаконічність викладання матеріалу	5
5.	Повнота, вичерпність відповідей на запитання	10
6.	Якість медіа-презентації, наочних матеріалів	10
	ВСЬОГО	60

7.6. Кращі роботи учасників Конференції увійдуть до збірки друкованих матеріалів конференції і будуть викладені на сайті КЗ «Центр туризму» ЗОР.

8. Вимоги до оформлення статей

8.1. Мова статей українська або російська.

8.2. Статті надсилаються в електронному вигляді (шрифт Times New Roman – 14 pt з 1 інтервалом, вирівнювання по ширині, усі поля 2 см).

На першому аркуші на першому рядку по центру дається назва роботи (напівжирним шрифтом), нижче прізвища, ім'я по батькові (повністю) керівника роботи та виконавців, ще нижче місце навчання та роботи керівника та виконавців (курсивом), їх контактні телефони. Далі через два рядки йде текст статті.

Ілюстративний матеріал (фотографії, мапи, графіки, схеми, малюнки, діаграми) повинен бути якісним, із підписами (*рис. 1. назва ...*) та зносками у тексті. Бажано надати ілюстрації окремими файлами у форматі jpg.

Рекомендований об'єм роботи 5-7 сторінок разом з додатками (максимальний об'єм до 10 сторінок).

9. Підведення підсумків і нагородження переможців

9.1. Підсумки Конференції підводяться окремо по кожній секції.

9.2. Переможці визначаються за найбільшою сумою балів, отриманих за статтю та доповідь, нагороджуються дипломами (заочний етап) та грамотами (очний етап) КЗ «Центр туризму» ЗОР.

9.3. Керівники переможців Конференції нагороджуються грамотами Департаменту освіти і науки Запорізької облдержадміністрації.

УВАГА!

**Статтю на міський етап зазначеного конкурсу
необхідно відправити до 20.10.2017 р. (до 16.00)
на електронну адресу ЦТКТУМ: ctktum17@gmail.com**

Анкета-заявка

на участь в обласній краєзнавчій конференції учнівської молоді
делегації _____

район (місто)

Профільні секції	Прізвище, ім'я	Навчальний заклад, клас	Назва доповіді
<i>Географічне краєзнавство</i>			
<i>Екологічне краєзнавство</i>			
<i>Історичне краєзнавство</i>			
<i>Етнологічне краєзнавство</i>			

Керівник делегації _____

посада, прізвище, ім'я та по батькові (повністю)

Адреса, контактні телефони: _____

Начальник рай (міськ) ВО _____ (_____)

підпис

П.І.Б

М.П.

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ З ПІДГОТОВКИ МАТЕРІАЛІВ ДО ОБЛАСНОЇ КРАЄЗНАВЧОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ УЧНІВСЬКОЇ МОЛОДІ

В. І. Петроченко,

*завідувач краєзнавчого відділу КЗ Запорізький обласний центр туризму
і краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді» ЗОР*

Відповідно до Умов проведення обласної краєзнавчої конференції учнівської молоді, яка проводиться в Запорізькій області протягом багатьох років, учасники повинні завчасно надати заявку і електронну версію науково-дослідницької статті, а безпосередньо на конференції – представити статтю та доповідь. Не кожен педагог у змозі на достатньому рівні підготувати своїх вихованців до участі у краєзнавчій конференції, яка за своїми вимогами наближається до наукової. Складності виникають на всіх етапах цієї підготовки. І однією з основних причин часто є не рівень фахової підготовки педагога, а його неознаність щодо вимог оформлення науково-дослідницьких статей, а також особливостей доповіді на конференції. Саме цій проблемі присвячений даний матеріал, який, сподіваємося, допоможе керівникам юних дослідників при їх сумісній підготовці до участі у конференції.

1. ПІДГОТОВКА АНКЕТИ-ЗАЯВКИ

Кожен районний (міський) відділ (управління) освіти, або навчальний заклад повинні за місяць до початку конференції надати **анкету-заявку**, в якій наводяться відомості про склад делегації та назви доповідей

Нагадуємо, що згідно до Умов проведення Конференції кожен окрему доповідь на конференції можуть представляти до трьох юних краєзнавців віком до 21 року, які навчаються у загальноосвітніх, професійно-технічних та вищих навчальних закладах I-II рівня акредитації.

2. ПІДГОТОВКА НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКИХ СТАТЕЙ

Статті виконуються на стандартних аркушах формату А4 (210 x 297). Загальний об'єм роботи не повинен перевищувати 10 с. (текст – до 5 с., ілюстрації – до 5 с.). Треба звернути увагу авторів на те, що, на відміну від творчих робіт, які виконуються в рамках експедиційних програм «Моя Батьківщина – Україна», «Історія міст і сіл», «Мій рідний край» та ін., додатки до статті робити не слід (не плутати з ілюстраціями!).

Текст набирається на одній стороні аркуша (шрифт Times New Roman 14 pt з 1 інтервалом, усі поля 2 см) і друкується на принтері (як виключення – на друкарській машинці).

ПЕТРОЛІТОКОМПЛЕКСИ ЗАПОРІЗЬКОГО ПРАВОБЕРЕЖЖЯ І ПРОБЛЕМИ ЇХ ЗБЕРЕЖЕННЯ

Петроченко В.І., Савін В., Обрезков А., Лютий А.

*Запорізький обласний центр туризму і краєзнавства учнівської молоді
Лицей № 99, ЗОШ № 92 м.Запоріжжя*

Запорізьке Правобережжя є маловивченим у геологічному відношенні районом Запорізької області [1, 2]. Найбільший інтерес з наукової та природоохоронної точки зору представляють нижньоархейські кристалічні гранітогнейси (2,2-2,6 млрд. років), які відслонюються по берегах Дніпра і прилеглих долинах малих річок і балок.

Дослідження проводились

Графічні ілюстрації та фотографії друкуються на окремих аркушах і друкуються чи наклеюються на одній стороні аркуша, нумеруються (наприклад, рис. 1, рис. 2, рис. 3 і т.д.) і розміщуються у статті за порядком (на наступній сторінці після першого згадування), з обов'язковим посиланням на них у тексті. Графічні ілюстрації (карти, схеми, графіки, діаграми тощо) повинні бути якісними і контрастними, що легко піддаються чорно-білому копіюванню.

Обов'язковою умовою для публікації статті у тематичних збірках Запорізького обласного центру туризму і краєзнавства, спорту та екскурсій учнівської молоді є надання авторами електронного варіанту (на дисках CD-R, або CD-RW) тексту статті (у текстовому редакторі Word 2003-2007) та ілюстрацій (у форматі JPEG).

На першому аркуші надається назва статті (великими літерами, напівжирним шрифтом), прізвища наукового керівника та юних дослідників, місце їх роботи та навчання (аналогічно до оформлення тез). Нижче, через 2 інтервали, надається текст статті.

За структурою кожна стаття повинна складатись із таких обов'язкових частин:

І частина – **Вступ**. У цій частині статті послідовно викладаються:

- актуальність досліджень за обраною темою з аналізом стану вивчення питання (на основі літературного огляду);
- мета і основні завдання досліджень – **бажано, але не обов'язково!** (мета – основний результат досліджень, який планувалось отримати; завдання – основні види пошукових та камеральних робіт, які необхідно було провести задля здійснення мети, бажано не більше чотирьох);

- матеріал і методика досліджень (місце і строки проведення досліджень, об'єм зібраного матеріалу; посилання на загальноприйняті методики досліджень, опис модифікованих та авторських методик). Рекомендований об'єм вступної частини – до 1 с. Вступна частина, як правило, не має окремої назви, як наступна – основна.

II частина – **Основна**. У цій частині статті викладаються основні результати досліджень за заздалегідь наміченим планом. Якщо дані можна згрупувати в окремі логічні блоки, тоді матеріал розбивається на кілька частин, а відповідні підрозділи отримують свої назви. Кількісний матеріал доцільно представляти у графічній формі й не дублювати його у таблицях. Взагалі не потрібно зловживати кількісними показниками і не переобтяжувати ними текст статті.

Рекомендований об'єм основної частини – до 4 с. тексту + 1-5 с. ілюстрацій.

III частина – **Висновки**. Висновки робляться за результатами досліджень. Оптимальним треба вважати наявність 3-4 висновків. Якщо планується передати копію статті до певного державного органу (наприклад, до Державного управління охорони навколишнього природного середовища в Запорізькій області), установи (наприклад, до Обласного краєзнавчого музею, Національного заповідника «Хортиця» і т.д.) чи органу місцевого самоврядування, то доцільним може бути наведення у цій частині статті відповідних адресних рекомендацій.

IV частина – **Література**. Якщо крім друкованих видань у статті використовувались також інші джерела інформації, наприклад, архівні документи, Інтернет тощо, тоді цей розділ можна назвати «**Список використаних джерел**».

Посилання на джерела інформації у тексті даються у квадратних дужках у кінці речення, відповідно до номеру, за яким це джерело знаходиться у списку, наприклад, [2], [1, 2], [2, 3, 5]. Джерела у списку наводяться за алфавітом, спочатку українські та російські (шрифт «кірилиця»), потім – європейські та інші (латинський шрифт), у кінці – з Інтернету. Бажано, щоб список використаних джерел не перевищував п'яти. Існують певні правила надання джерел інформації у списку, наводимо кілька прикладів.

1. *Петроченко В. И.* Фауна позвоночных животных о.Хортица // Природа острова Хортица: Сборник научных трудов Национального заповедника «Хортица» – Запорожье, 1993. – Вып. 1. – С. 79-101.

2. *Рідкісні рослини, тварини, гриби і лишайники Запорізької області: Навч. посібник / В. І. Петроченко, В. І. Шелегеда, О. В. Жаков та ін.* – Запоріжжя: Поліграф, 2005. – 224 с.

3. *Попович С. Ю., Устименко П. М., Костильов О. В.* Сучасний стан рослинного покриву острова Хортиця // Укр. ботан. журнал. – 1992. – Т. 92. – № 1. – С. 77-82.

4. *Фесенко Г. В., Бокотей А. А.* Птахи фауни України: Польовий визначник. – К.: УТОП, 2002. – 416 с.

5. *Proceeding of the 1th Conference of the Ukrainian Herpetological Society.* – Kyiv: Zoomuseum NMNH NAS of Ukraine, 2005. – 200 p.

6. www.gorod.dp.ua – *Яворницький Д.* Дніпрові пороги. – 2002.

3. ПІДГОТОВКА ДОПОВІДІ

На доповідь і відповідну дискусію на конференції надається 10 хвилин (6-7 хв. доповідь + 3-4 хв. дискусія). Тому рекомендований текст доповіді, не повинен перевищувати 2-2,5 стор. (шрифт Times New Roman 14 pt з 1 інтервалом).

Доповідь повинна складатись з таких частин:

1. Вступ (1,5-2,5 хв.):
 - 1.1. представлення (П.І., місце навчання);
 - 1.2. назва доповіді;
 - 1.3. актуальність проблеми (коротко, з посиланням на основні літературні та архівні джерела);
 - 1.4. мета та основні завдання досліджень (не обов'язково!);
 - 1.5. матеріал (район проведення досліджень, маршрути експедицій, об'єм зібраного матеріалу) методика досліджень (стисло).
2. Результати досліджень (логічне, лаконічне викладення основних даних за певним планом) (3-5 хв.).
3. Висновки і рекомендації (1-1,5 хв.).

Під час доповіді бажано використовувати медіапрезентацію, та/або наочно-ілюстративні матеріали (таблиці, колекції тощо). **Таблиці** краще за все виконувати на аркушах (ватмані) формату А1, розміщуючи на них картографічні, графічні та фотографічні матеріали у масштабі, яких дозволяє їх «прочитати» навіть із задніх рядів аудиторії (те ж саме стосується і розміру шрифту, яким виконуються назви та позначення ілюстрацій на таблиці). Рекомендуємо не перевантажувати таблиці «цифрами», які зазвичай погано сприймаються аудиторією – краще кількісні дані представити у вигляді різноманітних яскравих діаграм та графіків. Рекомендована кількість таблиць 2-4.

Останнім часом стає звичним використання під час доповіді **медіапрезентацій**, що значно підвищує рівень сприйняття доповіді слухачами (і, як правило, прямо впливає на оцінки журі!). Бажано, щоб розмір презентації не перевищував 15 (15±5) слайдів. Наявність більшої кількості слайдів ускладнює їх використання під час доповіді. Оптимальним слід вважати розміщення на одному слайді по одному графічному об'єкту (карта, діаграма, графік, схема, рисунок і т.п.), або до двох фотографій із невеликим текстовим супроводом (назви, стислі пояснення, які можна прочитати за 10-20 сек.). Розміщення на слайдах табличних кількісних даних ми рекомендуємо уникати (аналогічно до статті). На останок хочемо зауважити, що медіапрезентацію треба виконати у стандартному медіа-редакторі Power Point й надати організаторам конференції на CD-диску заздалегідь (під час реєстрації).

Після закінчення доповіді доповідач повинен кваліфіковано відповісти на запитання учасників конференції та членів журі (звісно, у межах теми доповіді).